

MOLENSTICHTING SÚDWEST-FRYSLÂN

Jaaroverzicht 2017

Poldermolen De Snip tijdens de restauratie

Inleiding

Voor u ligt het jaaroverzicht 2017 van Molenstichting Súdwest-Fryslân. Een jaar waarin veel gebeurd is op molengebied. Poldermolen De Snip is gerestaureerd en er is een aanvang gemaakt met de restauratie van de windmotor te Ysbrechtum.

De molens draaien regelmatig en zodra de molens draaien en malen is bezoek welkom. Speciaal op de molendagen in april (Friese Molendag, mei (Nationale Molendag), september (Open Monumentendag) en november (Moledai Súdwest-Fryslân). Met ingang van 2017 wordt de Friese Molendag in april gehouden.

De molendagen

Alle molens van de stichting hebben op de beide molendagen (Nationale Molendag en Friese Molendag) gedraaid. De Vrienden van onze Koudumer Molen de Vlijt organiseren tijdens de Open Monumentendag altijd iets extra's. Door de Koudumer Feestweek komen er die dag dan ook ruim 200 bezoekers.

Op 26 november werd er wederom een gemeentelijke molendag (Moledai Súdwest-Fryslân) georganiseerd. Ruim twintig molens in de gemeente Súdwest-Fryslân waren deze dag wederom geopend. Er kwam weer een behoorlijk aantal bezoekers uit het hele land op de molens. Vooral collega molenaars uit het land kwamen naar Súdwest-Fryslân om de molens te bewonderen. Doordat er genoeg wind stond konden de molens daadwerkelijk malen. Iets wat op de andere molendagen meestal vanwege het mooie weer niet kan.

Opleiding molenaars

Op de Nijlânnermole wordt de opleiding tot molenaar gegeven. De opleiding valt onder auspiciën van het Gild Fryske Mounders en wordt met een examen afgesloten. Zie ook hun website www.molenaarworden.nl. De opleiding wordt met een examen afgesloten. Momenteel zijn er drie molenaars in opleiding.

Het bestuur

Het bestuur heeft het afgelopen jaar vijf keer vergaderd. Kernpunten van de vergaderingen waren het onderhoud van de molens en de fondswerving voor de restauratie van de windmotor van Ysbrechtum.

Het bestuur bestaat nu uit 5 personen.

De afgelopen jaren en ook komend jaar wordt de vrijwillige bijdrage voor de wa+ verzekering van het Gild Fryske Mounders door Molenstichting Súdwest-Fryslân voor de molenaars van de stichting betaald.

Subsidies worden onder andere ontvangen van het RCE (Rijksdienst Cultureel Erfgoed), gemeente Súdwest Fryslân, provincie Fryslân en het Wetterskip Fryslân. Incidenteel worden er andere fondsen aangeschreven.

De jaarlijkse bijeenkomst van de molenaars, het bestuur van de vriendenclub van de Vlijt en het bestuur van de molenstichting heeft in januari plaatsgevonden. Tijdens deze bijeenkomst wordt het wel en wee van de molens besproken. Ook dit jaar weer werd de traditionele boerenkoolhap verzorgd door restaurant Folkerts uit Workum. Tijdens de nieuwjaarbijeenkomst van de molenstichting is er een vrijwilliger van het jaar 2017 gekozen door de molenaars van de stichting. Vanwege zijn inzet voor de tjasker is Jan Stoel benoemd tot vrijwilliger van 2017.

De folder van de Molenstichting is afgelopen jaar vernieuwd.

BRIM subsidie (Besluit Rijksoverheid Instandhouding Monumenten)

De Molenstichting Súdwest-Fryslân maakt gebruik van de Brim regeling. Dit is een subsidieregeling van de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed. De regeling is gebaseerd op een 6-jarig onderhoudsplan.

Deze subsidie wordt jaarlijks uitbetaald. Aan het einde van de 6 jaren, in 2019, zal de subsidie verantwoord moeten worden. In 2018 zal de nieuwe Sim subsidie voor de komende 6 jaar worden aangevraagd. Deze aanvraag wordt door Van Reeuwijk bouwmeester uit Arum verzorgd.

Provinciale subsidie

Provincie Fryslân draagt 15% van de onderhoudskosten bij. De subsidie is ook toegekend op het zes jarig onderhoudsplan en zal na deze periode verantwoord moeten worden.

Gemeentelijke subsidie

De gemeente heeft begin 2013 toegezegd de molens voor minstens een periode van zes jaar te subsidiëren. De subsidie wordt jaarlijks uitbetaald. De molenstichting is zeer content met de beschikking van de gemeente Súdwest-Fryslân.

Website

Met ingang van 2015 beheert Frank van Onna de website van de Molenstichting. Frank voorziet de website geregeld van actueel nieuws. Diverse molenaars leveren geregeld nieuwsfeitjes of wetenswaardigheden aan. De bedrijfsponsors van de stichting worden op de website vermeld met een link naar hun eigen website. Het webadres is www.molenstichtingswf.nl
Verslagen van excursies van molenaars zijn ook terug te vinden op de website. Onder andere van de tweejaarlijkse excursie naar Limburg. De molenaars organiseren een dergelijk weekend al vele jaren en het wordt geheel op eigen kosten gedaan.

De molens

Ybema's Mole Workum

De molenaars hebben het hekwerk van het gevlucht wederom in de lijnolie gezet. Jurriëns Noord heeft een begin gemaakt met het vervangen van de vijzel. Deze zal in het voorjaar van 2018 weer geplaatst worden. De molen maalt en draait regelmatig.

Spinnekopmolen Nijhuizum

De vrijwillig molenaars hebben ook op deze molen het hekwerk in de lijnolie gezet en divers schilderwerk verricht.

Molenaar Jan Huls laat de molen zeer regelmatig draaien, het is de meest draaiende spinnekopmole van Friesland. Afgelopen jaar hebben er circa 250 bezoekers de spinnekopmolen bezocht.

Jurriëns Noord heeft het bovenhuis en de staart geschilderd.

Tjasker It Heidenskip

De tjasker maalt geregeld. De molenstichting beheert de molen voor de eigenaar. Deze tjasker is de oudste bestaande tjasker van Nederland. Vooral op de Moledei Súdwest-Fryslân trekt de molenaar veel bezoek van kollega molenaars.

Voor 2018 is onderhoud aan gevlucht en damwanden gepland.

Windmotor Molkwar

Molenaar Johan de Jong laat deze molen, evenals de windmotor van It Skar regelmatig malen. De windmotor functioneert uitstekend. De Mannen van Staal hebben de vijzel gereviseerd.

De Snip It Heidenskip

De molen heeft afgelopen jaar een grote onderhoudsbeurt gehad, die door Jurriëns Noord is uitgevoerd. Onder andere nieuwe rietdek op de kap, vervangen windpeluw (één van de hoofdbalken in de kap), vervangen hekwerk rond molen, vervangen damwanden, krooshek en herstel aan metsel- en voegwerk. De restauratie van poldermolen De Snip heeft € 95.000,= incl. BTW gekost.

Windmotor It Skar

De windmotor van It Skar maalt ook regelmatig. Hier geldt net als voor de andere molens van de stichting, rust roest. Diverse smeer- en draaibeurten houden de windmotoren in goede conditie. De Mannen van Staal hebben de windmotor een kleine onderhoudsbeurt gegeven. De gemetselde onderbouw is opnieuw gevoegd. De vrijwillige molenaars hebben ramen, deuren en kozijnen geschilderd.

De Vlijt Koudum

Molenaar Henk Brandsma laat de Vlijt regelmatig draaien. De vrijwillige molenaars hebben een elektrische maalkoppel op de kop getikt uit Rietmolen bij Haaksbergen. Deze maalstenen met toebehoren zaten in een oude maalderij die gesloopt zou worden. De vrijwilligers zijn afgelopen winter bezig geweest met het opbouwen van het maalkoppel in de Vlijt. Jurriëns Noord heeft de vang hersteld en het bovenhuis geschilderd.

De Nijlânnermole Workum

De gezamenlijke molenaars van de Molenstichting hebben afgelopen jaar de Nijlânnermole in de zomermaanden iedere zaterdagmiddag laten draaien en opengesteld voor bezoek. Er komt in het toeristenseizoen veel bezoek op de Nijlânnermole. In totaal heeft de molen over het jaar 2017 circa 700 bezoekers gehad. De molenaars zullen dit in 2018 voortzetten. De giften die in de klomp worden gedaan worden gebruikt voor klein onderhoud aan de molens, zoals het kopen van benzine voor de maaimachines e.d. Op de Nijlânnermole wordt de opleiding tot vrijwillig molenaar gegeven. De vrijwillige molenaars hebben de veldmuren in de verf gezet, hekwerk in de lijnolie ed.

Windmotor Ysbrechtum

Het bestuur heeft zich afgelopen jaar ingezet om de restauratie van de windmotor financieel rond te krijgen. In december 2016 is er door provincie Fryslân een positieve beschikking afgegeven. Veel fondsen stellen subsidie voor de restauratie beschikbaar. Najaar 2017 is er aan Mannen van Staal opdracht verleent om de bovenbouw te restaureren. Het bestuur hoopt in de winter van 2017-2018 het benodigde geld bij elkaar te krijgen om ook de waterbouwkundige werkzaamheden uit te kunnen voeren.

De restauratie zal worden uitgevoerd door Mannen van Staal. In het najaar van 2017 is door dit bedrijf de windmotor gedemonteerd om vervolgens de restauratie in de werkplaats te kunnen uitvoeren.

Het bouwkundige restauratiewerk zal door Jurriëns Noord worden uitgevoerd. Van Reeuwijk bouwmeester verzorgde de planvorming.

De totale restauratie van de windmotor is begroot op € 95.155,= incl. BTW.

De vrijwilligers van de stichting

Bestuursleden

J.W. Boekhoven	voorzitter
J. Tiedema	secretaris
P. de Vries	penningmeester
M.T. Galama	lid
W. Landman	lid

Molenaars

H. Feenstra-Bruijn	L. Feenstra	S. de Roos
J. Tiedema	H. Brandsma	K. Elzinga
J. Stoel	P. Meinderts	W. Bouma
A.P.S. Sierdsma	J. de Jong	M. van Broekhoven
F. van Onna	J. Huls	

De in het verslag jaar uitgevoerde werkzaamheden zijn mede mogelijk gemaakt door financiële bijdragen van de onderstaande instanties, waarvoor hartelijk dank.

Jurriëns Noord	Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed
Rabobank Sneek-Zuidwest Friesland	Provinsje Fryslân
Galamadammen Hotel Jachthavens	Gemeente Súdwest-Fryslân
Mannen van Staal	Wetterskip Frylân
Van Reeuwijk bouwmeester	Meindersma-Sybenga Stichting
Hankel's technisch bedrijf Wommels	Stichting Jonkvrouwe J.E.J. Bas Backer
Hunia Drukkerij	P.W. Janssen's Friesche Stichting
Restaurant Folkerts Workum	Prins Bernhard Cultuurfonds
Roelof Fopma	TBI fonds
L en B bv	Dinamofonds
De Vries Scheepsbouw Makkum	Juckema Sideriusfonds
Stichting Bouwcultuurfonds Friesland	De Hollandsche Molen/ Het Molenfonds
Stichting Zabawas	Helomafonds
Stichting Diana-Hermes	Stichting Sneek 1818
Dorpsbelang Ysbrechtum	Stichting Het Old Burger Weeshuis
Dorpsbelang Nijhuizum	
diverse bijdragen particulieren / donateurs	

Activiteiten 2018

Voor 2018 staan er weer diverse activiteiten op het programma.

Agenda:	21 april	Friese Molendag
	12 / 13 mei	Nationale Molendag
	8 september	Open Monumentendag
	25 november	Moledei Súdwest-Fryslân

Er zijn voor het komend jaar weer diverse onderhoudswerkzaamheden aan de molens opgedragen aan de molenmaker. Tevens zullen door de vrijwilligers weer diverse schilderwerkzaamheden worden uitgevoerd.